

DEN KATOLSKE KIRKE I DANMARK

ANSGARSTIFTELSEN

GL. KONGEVEJ 15
DK-1610 KØBENHAVN V

TLF. (45) 33 55 60 80
TELEFAX (45) 33 55 60 86
GIRO 500-1471

Til Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik
med kopi til ministeren for flygtninge, indvandrere og integration

14. januar 2010

Den 10. december 2009 har integrationsministeren fremsat forslag til lov om ændring af lov om ændring af udlændingeloven og lov om aktiv socialpolitik og udlændingeloven (L 87).

Den katolske Kirke i Danmark har haft lejlighed til at kommentere udkastet til lovforslaget forud for fremsættelsen, men har på grund af en misforståelse ikke inden høringsfristen fremført sine bemærkninger, hvilket stærkt beklages.

Den katolske Kirke ønsker indledningsvis at understrege, at den selv i høj grad er interesseret i, at de udenlandske præster og søstre, af hvis tilstedeværelse og indsats katolikkerne i Danmark er stærkt afhængige, er i stand til at forstå og tale et tilfredsstillende dansk, og at de også har en tilstrækkelig viden om forholdene i landet og de forskelligartede holdninger, som findes i den danske befolkning. Kirken har derfor allerede i 2008 ansat en særlig sprog- og integrationsansvarlig konsulent, som har til opgave at understøtte indlæringen af dansk og kendskabet til Danmark.

Kirken ønsker i den forbindelse at pege på det ønskelige i, at det tredages integrationskursus for religiøse forkyndere, som kun er blevet afholdt én gang, nemlig i 2008, bliver et årligt tilbagevendende tilbud til religiøse forkyndere med udenlandsk baggrund, som ikke tidligere har deltaget i det.¹

Det fremgår af bemærkningerne til det nu fremsatte lovforslag, 2.2.6 om sprogniveau i vidensprøven, at det i forbindelse med udviklingen af denne prøve har vist sig nødvendigt at forudsætte et højere sprogligt niveau for selve vidensspørgsmålene, idet nogle af emnerne i vidensprøven omfatter mere komplicerede emner såsom ligestilling og demokrati, det enkelte menneskes frihed og personlige integritet, tros- og ytringsfrihed, kønnenes ligestilling og kvinders rettigheder, samt mere praktiske og konkrete forhold, herunder forbud mod vold, omskæring og ulovlig tvang i forbindelse med indgåelse af ægteskab, opdragelse og forældreansvar over for børn, uddannelse, sundhed, arbejde, skat m.v.

¹ Kurset er udviklet af Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Århus, og IOM (International Organization for Migration) med bistand fra en rådgivende komité, hvori bl.a. Kirkernes Integrations Tjeneste og Muslimernes Fællesråd var repræsenteret. Kurset blev i 2008 sponseret af Integrationsministeriet og EU.

Forslaget kan kun forstås sådan, at kravene til at bestå prøven øges, og at den tidligere anvendte talemåde om, at "et sprogligt niveau, der tillader køb af en ispind", skulle være tilstrækkeligt, ikke længere giver mening.

Det anførte indebærer imidlertid, at fristen på 6 måneder for religiøse forkyndere, der i forvejen var kort, som følge af lovforslaget bør ændres, så den mindst bliver på mindst 9 og gerne på 12 måneder. Der kan i den forbindelse peges på, at der i ændringsforslagets § 2 ad nr. 4 indføres en bemyndigelse til, at integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler for udmøntningen af prøven i dansk og danske samfundsforhold som betingelse for forlængelse af en opholdstilladelse som religiøs forkynder. En parallel bemyndigelse indføres allerede i lovens § 9, stk. 2. Der ses således at være tale om to selvstændige bemyndigelser, og det ses ikke gennem bemærkningerne at være sikret, at det ikke er hensigten at fastsætte et andet og højere prøveniveau for forkyndere end for andre.

I forhold til den lovgivning, som blev vedtaget i 2007, er der således under alle omstændigheder tale om yderligere at øge de krav, som religiøse forkyndere skal honorere, uden samtidig at give dem mere tid til at forberede sig hertil. Den katolske Kirke i Danmark finder dette misforhold urimeligt og ubegrundet og kan i det hele henholde sig til udtalelserne fra Institut for Menneskerettigheder og fra Retspolitisk Forening (Høringsnotat af 16. december 2009, side 10):

Institut for Menneskerettigheder anfører, at religionsfriheden er en bærende værdi i det danske samfund, hvilket tilsiger forsigtighed i forhold til indførelse af lovmæssige indgreb, der kan have negative konsekvenser for den reelle mulighed for religionsudøvelse. Der er derfor grund til at være opmærksom på, om indvandringsprøven for religiøse forkyndere risikerer at få sådanne negative følger. Hvis indvandringsprøven således bliver en barriere for at få religiøse forkyndere til Danmark, og hvis der derfor sker en reduktion i antallet af forkyndere, der kan virke i de religiøse minoriteters menigheder, risikerer man at begrænse den reelle mulighed for herboende danskernes og udlændinges religionsudøvelse. For religiøse forkyndere, hvis primære funktion er at udføre sjælesorg og forestå gudstjenester og handlinger i forbindelse med eksempelvis fødsel, giftermål og dødsfald, kan indvandringsprøven rejse spørgsmål i relation til EMRK artikel 9. Ligesom det er tilfældet efter EMRK's artikel 8, skal et indgreb i religionsfriheden m.v. efter EMRK's artikel 9 være 'proportionalt', det vil sige, at der skal være et rimeligt forhold mellem indgrebet og det mål, dette forfølger. Selv om Institutet fortsat er enig i målsætningen om at virke for, at religiøse forkyndere får en forståelse for de samfundsmæssige rammer for udøvelsen af det religiøse liv i Danmark, må de nævnte konsekvenser efter Institutets opfattelse anses som betænkelige, eftersom virkningerne næppe står i rimeligt forhold til det mål, der søges opnået gennem indførelsen af indvandringsprøven for religiøse forkyndere.

Institut for Menneskerettigheder finder derfor, at der i relation til religiøse forkyndere m.v. er et særligt behov for at sikre, at indvandringsprøven ikke bliver en barriere, således at der sker en mærkbar reduktion i antallet af forkyndere i Danmark og dermed en begrænsning af den reelle mulighed for herboende danskernes og udlændinges religionsudøvelse.

Retspolitisk Forening anfører, at betingelserne for forlængelse af opholdstilladelse for religiøse forkyndere mv., er urimeligt strenge, og finder, at der kan stilles spørgsmålstejn ved, om Danmark med disse krav opfylder menneskerettighedsgarantierne.

Retspolitisk Forening anfører, at inden for menneskeretten er religionsfriheden beskyttet i FN's konvention om civile og politiske rettigheder (CCPR) art. 18 og den europæiske menneskerettighedskonvention (EMRK) art. 9, der sikrer den enkelte retten til "alene eller sammen med andre, offentligt eller privat, at udøve sin religion eller tro gennem gudstjeneste, undervisning, andagt og overholdelse af religiøse skikke", og at det, for at der kan være realitet i denne beskyttelse for grupper af indvandrere eller grupper med religiøse opfattelser, der afviger fra den protestantiske, ofte vil kræve, at religiøse forkyndere må hentes fra udlandet for at kunne sikre den religiøse udøvelse. Hvis dette vanskeliggøres i urimelig grad, vil det kunne være i strid med ånden i menneskerettighedsbeskyttelsen.

1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

Den katolske Kirke tillader sig derfor at henstille, at fristen for religiøse forkynderes aflæggelse af prøven som følge af de øgede krav til denne fastsættes til mindst 9 og gerne til 12 måneder.

Med venlig hilsen

F. Czeslaw Kozon, Biskop

Lars Messerschmidt
Generalvikar